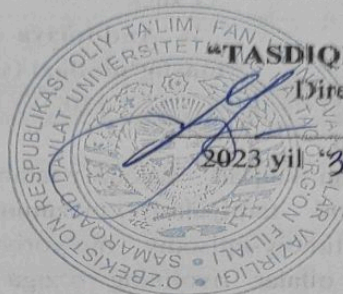

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT
UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI

"TASDIQLAYMAN"

Direktor:

Sh.R.Urakov

2023 yil "31" 08

OILA PEDAGOGIKASI
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000- Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110100– Pedagogika

Kattaqo'rg'on -2023

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
OP208	2024-2025	3-4	4-4
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek	4	
Fan nomi	Auditoriya	Mustaqil	Umumiy jami
	mashg'ulotlari (soat)	ta'lim (soat)	(soat)
1. Oila pedagogikasi	120	120	240
2. I. Fanning mazmuni			
Fanni o'qitishdan maqsad - bakalavr talabalarni oilaviy hayot haqida bilim berish va oilada bolalarni tarbiyalash mazmuni, fanning rivojlanish tarixi, oila pedagogikasining ijtimoiy-iqtisodiy, me'yoriy-huquqiy asoslari, oilaning vazifalari, turlari, zamonaviy oilalar rivojining o'ziga xos xususiyatlari, oila tarbiyasining mazmuni, metod, shakl va vositalari, oilada bolalar bilan muloqotning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari, ta'lim muassasasi, o'qituvchilar, sinf (guruh) rahbarining oila bilan olib boradigan ishlari shakli, metod va vositalarini o'rganishdan iborat.			
Fanning vazifasi - talabalarni oilada bolalarni har tomonlama barkamol qilib tarbiyalashga o'rgatish; oila, oilada farzand tarbiyasi muammolari, oilada ma'naviy muhit, muomala madaniyati masalalari, oilada islomiy ma'daniyatdan qadriyat sifatida foydalanish, chet elda oila, oilaviy munosabatlar va uning o'ziga xos xususiyatlari, mustaqil oilaviy hayot, oila xo'jaligini yuritishda iqtisodiy tarbiya, oilaviy tarbiya jarayonida ijtimoiy institutlarning o'zaro hamkorligini yo'lga qo'yish; oila tarbiyasining o'ziga xosliklari bilan tanishtirish; oilada bolalarni tarbiyalashning samarali shakli, metod va vositalarini tanlay olish ko'nikmasi va malakalarini shakllantirish.			
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			
III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:			
1-Mavzu: Oila pedagogikasi - fan sifatida.			
Oila pedagogikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Oila pedagogikasining boshqa fanlar bilan bog'liqligi. Oila pedagogikasining ilmiy-tadqiqot metodlari.			
2-Mavzu: Chet elda oila pedagogikasi fanining rivojlanishi tarixi.			
Qadimgi Yunon va Rim mutafakkirlarining oila tarbiyasi haqidagi qarashlari. Yevropa Uyg'onish davri mutafakkirlari asarlarida oila tarbiyasining aks etishi. Yan Amos Komenskiy oilada tarbiyaning o'ziga xos xususiyatlari. Ma'rifatparvar mutafakkirlarning oila tarbiyasiga oid fikrlari. Rus pedagoglarining oila pedagogikasiga oid qarashlari.			
3-Mavzu: O'zbekistonda oila pedagogikasi fanining rivojlanishi tarixi.			
Qadimgi davrlarda O'rta Osiyoda oila tarbiyasiga oid qarashlar. "Qur'oni Karim" va hadislar oila tarbiyasining muhim manbalari sifatida. O'rta asrlarda oila tarbiyasiga			

oid fikrlar. Ma'rifatparvar o'zbek pedagog-olimlari oila tarbiyasi xususida. XX asrda oila tarbiyasiga doir yondashuvlar va ularning mohiyati. Mustaqillik yillarida oila tarbiyasi masalasi.
4-Mavzu: O'zbekistonda oila pedagogikasi fanining rivojlanishining ijtimoiy-iqtisodiy, me'yoriy-huquqiy asoslari.
Oila - mustaqillik yillarida davlat siyosatidagi ustuvor masala sifatida. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida oila masalalarining yoritilishi. O'zbekiston Respublikasi Oila kodeksi.
5-Mavzu: Oila va uning vazifalari.
Oila tushunchasi. Oilaning vazifalari; jamiyatga munosabati bo'yicha oilaning vazifalari; odamlarga munosabati bo'yicha oilaning vazifalari.
6-Mavzu: Oilaning turlari.
Oilaning tarixiy turlari. Hozirgi vaqtda oilalarning xilma-xil shakllari. O'zaro munosabatlar xarakteri bo'yicha oilalarning turlari.
7-Mavzu: Zamonaviy oilalar rivojining o'ziga xos xususiyatlari.
Zamonaviy oilalarning o'ziga xosliklari. Zamonaviy oilalar rivojining ijtimoiy xususiyatlari. Zamonaviy oilalar rivojining psixologik xususiyatlari. Zamonaviy oilalar rivojining pedagogik xususiyatlari.
8-Mavzu: Oila tarbiyasi mazmuni va mohiyati.
Oila tarbiyasi yaxlit tizim sifatida. Oilada ahloqiy tarbiya. Oilada bolalarni estetik ruhda tarbiyalash. Oilada jismoniy tarbiyani yo'lga qo'yish. Oilaning bolalarning iqtisodiy savodxonligini oshirishdagi o'rni.
9-Mavzu: Oila tarbiyasi metod, shakl va vositalari.
Oilada bolalarni tarbiyalash metodlari. Ota-onalarning tarbiya metodlarini tanlash va qo'llash shart-sharoitlari. Oilada bolani tarbiyalash shakllari. Oilada bolalarni tarbiyalash vositalari.
10-Mavzu: Oilada bolalar bilan muloqatni yo'lga qo'yishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari.
Muloqot tushunchasi. Oilada muloqot uslublari va ularning o'ziga xosliklari. Avtoritar uslub. Liberal uslub. Demokratik uslub. Anomal uslub.
11-Mavzu: Ota-onalar bilan olib boradigan ish shakli va metodlari.
Ta'lim muassasasida ota-onalar bilan ishlash. Hamkorlikda uquvchilar ota-onalari bilan olib boradigan ish shakli va metodlari. Hamkorlikda ota-onalar majlisi tashkil etish.
12-Mavzu: Oila, mahalla va ta'lim muassasasi ijtimoiy-pedagogik hamkorligi.
Oila-mahalla-ta'lim muassasalari hamkorligining huquqiy asoslari. Oila-mahalla-ta'lim muassasalari hamkorligining asosiy maqsadi va vazifalari. Hamkorlikni amalga oshirish

tamoyillari.
13-Mavzu: Oila, mahalla va ta'lim muassasasi ijtimoiy-pedagogik hamkorligida yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash
Oila, mahalla va ta'lim muassasasi ijtimoiy-pedagogik hamkorligida yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash tushunchasi. Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash dolzarb masalalari. Erta nikoh, istalmagan homiladorlikning salbiy oqibatlarini oldini olish.
14-Mavzu: Gender tengligining asosiy tamoyillari
Gender tengligining huquqiy asoslari. Ta'lim olishda tenglik
Mamlakatning siyosiy, iqtisodiy hayotida teng ishtirok etish. Ijtimoiy va madaniy hayotda tenglik.
15-Mavzu: Oila tarbiyasida milliy va umuminsoniy axloqiy madaniyatning rivojlantirish.
Oila tarbiyasida axloqiy madaniyatni shakllantirish. Shaxsning eng yuksak fazilatlarini axloqiy madaniyat. Muomala odobi-axloqiy madaniyatning muhim elementi. Kiyinish odobi-axloqiy tarbiyaning muhim vositasi.
16-Mavzu: Kaykovusning "Qobusnoma" asarida farzand tarbiyasi.
"Qobusnoma" asari mazmun mohiyati. Kaykovusning "Qobusnoma" asarida farzand tarbiyasi. Farzandni oilaviy hayotga tayyorlash.
17-Mavzu: Abdulla Avloniyning "Turkiy guliston yohud axloq" asaridagi oilaviy tarbiyaga oid g'oyalari.
Xulq, yaxshi xulq, yomon xulq. Tarbiya. Tarbiyaning zamon. Badan tarbiyasi. Fikr tarbiyasi. Axloq tarbiyasi. Yaxshi xulqlar.
18-Mavzu: Muhammad Quronovning "Bolan baxti bo'lsin desangiz" asarida farzand tarbiyasi.
Milliy tarbiya. Tarbiyaning fiziologiyasi. Oilada bolani kitobxonlikka o'rgatish. Internetning foyda va zararlari. Media xavfsizlik. Tarbiyaning ishonchli metodikasi. Pedagogik vaziyatlar.
19-Mavzu: Obiddin Mahmudovning "Farzandnoma" asarida shaxs tarbiyasi.
Farzandning manaviy axloqiy tarbiyasi. Axloq tarbiyasi. Farzandning ota ona oldidagi burchlari. Farzandning vatan oldidagi vazifalari.
20-Mavzu: Shayx Muhammad Sodik Muhammad Yusufning "Ijtimoiy odoblar" asari asosida yoshlarda ijtimoiy odoblarni shakllantirish.
Odobning ta'riflari. Ijtimoiy odoblar shiori. Yoshlar odobi. Kiyinishning umumiy odoblari Ta'lim berish va muallim odoblari.
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:
1. Hozirgi davrlar va O'zbekistonda oila pedagogikasi fanining rivojlanish tarixidan.

2. Diniy ta'limotlarda oila masalalari.
3. Sharq mutafakkirlari asarlarida oila va farzand tarbiyasi masalasi.
4. Abdullo Qodiriyning "O'tgan kunlar" asaridagi oilaviy munosabatlarning ahamiyati.
5. Abdullo Qodiriyning "Mehrobdan chayon" asaridagi oilaviy munosabatlarning ahamiyati.
6. Tohir Malik asarlaridagi oilaviy tarbiyaga oid g'oyalar.
7. Tohir Malikning "Oltin zanglamas" kitobidagi tarbiyaga oid masalalar.
8. Said Ahmadning "Ufq" romanidagi voqealar rivojining tahlili.
9. Tursunoy Sodiqovanning asarlari asosida yoshlarni oilaviy hayot haqidagi tavsavvurlarini shakllantirish.
10. Mathabo Karimovning oilaga oid fikrlari.
11. Muhammad Yusufning she'rlaridagi baxt, sevgi, muhabbat va oila.
12. Shayx Muhammad Yusufning "Oila qo'rg'oni" kitobidagi tarbiya masalalarining yoritilishi.
13. Muhammad Quronovning "Bolan baxti bo'lsin desangiz" asaridagi bola tarbiyasiga munosabat.
14. Oilada qiz bola tarbiyasi masalalari.
15. Oilada o'g'il tarbiyasida otaning o'rni.
16. Oilada ota-ona va farzand munosabatlari
17. G'arbiy mamlakatlarda oila va oilada bola tarbiyasiga munosabat.
18. Shayx Muhammad Sodik Muhammad Yusufning "Ijtimoiy odoblar" asari asosida yoshlarda ijtimoiy odoblarni shakllantirish.
19. Oilada farzandlarni ma'naviy tahdidlardan himoya qilish
20. Oilada farzandning ota-ona oldidagi burch va vazifalari.
IV. Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:
1. Oila pedagogikasi-fan sifatida.
2. Chet elda oila pedagogikasi fanining rivojlanishi tarixi.
3. O'zbekistonda oila pedagogikasi fanining rivojlanishi tarixi.
4. O'zbekistonda oila pedagogikasi fanining rivojlanishining ijtimoiy-iqtisodiy, me'yoriy-huquqiy asoslari.
5. Oila va uning vazifalari
6. Oilaning turlari
7. Zamonaviy oilalar rivojining o'ziga xos xususiyatlari
8. Oila tarbiyasi mazmuni va mohiyati.
9. Oila tarbiyasi, metod va vositalari
10. Oilada bolalar bilan muloqotni yo'lga qo'yishning pedagogik-psixologik shart-

sharoitlari
11. Ota-onalari bilan oilib boradigan ish shakli va metodlari
12. Oila, mahalla va ta'lim muassasasi ijtimoiy pedagogik hamkorligi.
13. Oila, mahalla va ta'lim muassasasi ijtimoiy pedagogik hamkorlikda yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash.
14. Gender tenglikning asosiy tamoyillari
15. Oila tarbiyasida milliy va umuminsoniy axloqiy madaniyatni rivojlantirish.
16. Kaykovusning "Qobusnoma" asarida farzand tarbiyasi.
17. Abdulla Avloniyning "Turkiy guliston yohud axloq" asaridagi oilaviy tarbiyaga oid g'oyalari.
18. Muhammad Qur'onovning "Bolam baxtli bo'lsin desangiz" asarida farzand tarbiyasi.
19. Obiddin Mahmudovning "Farzandnoma" asarida shaxs tarbiyasi.
20. Oilada farzand tarbiyasida etti fazilat va etti noqislik
V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:
(120soat)
1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oila va oila tarbiyasi to'g'risidagi fikrlari bayon etilgan asarlarini o'rganish.
2. Abdurauf Fitratning "Oila yoki uni boshqarish tartiblari" asarini o'rganish va tahlil etish.
3. Oila tarbiyasida ko'p uchraydigan xatoliklar va ularni oldini olish.
4. "Oila tarbiyasi-boshqariladigan tizim" mavzusida o'n minutlik esse yozish.
5. Sosiologlarning oila va oilada bola tarbiyasi yuzasidan o'tkazgan sosiologik tadqiqotlarni o'rganish va tahlil qilish.
6. "Oila" ilmiy-amaliy markazi faoliyatini o'rganish va ahamiyatini yoritish.
7. Oila tarbiyasi metod, shakl va vositalaridan bittadan tanlab oilib, amaliy ishlanma tuzish.
8. Guruh rahbari sifatida biror oilaga tashrif buyurish va taasurotlarini bayon etish.
9. Sharq mamlakatlarida oilaviy munosabatlar.
10. G'arb mamlakatlarida oilaviy munosabatlar.
11. Oilaviy shajara (portfolio tuzish)
12. Mening oilam
13. Oilaviy an'analar
14. Said Ahmadning "Ufq" romonidagi voqealar rivojining tahlili.

15. Tursinoy Sodiqovanning asarlari asosida yoshlarni oilaviy hayot haqidagi tassavurlarini shakllantirish.
16. Oilada bolalarni huquqiy va siyosiy ruhda tarbiyalashning shakli, metod va vositalari.
17. Oilada bolalarni vatanparvarlik ruhda tarbiyalashning shakli, metod va vositalari.
18. G'arbiy mamlakatlarda oila va oilada bola tarbiyasiga munosabat.
19. Mening oilam mavzusida portfolio tayyorlash.
20. Obiddin Mahmudovning "Farzandnoma" asarida shaxs tarbiyasi mavzusida essé yozish.
3. VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)
Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:
Oila, oilada farzand tarbiyasi muammolar, oilada ma'naviy muhit, muomala madaniyati masalalari, oilada islomiy madaniyatdan qadriyat sifatida foydalanishda tassavur va bilimga ega bo'lish;
Qaynona-kelin o'rtasidagi munosabatni tashkil etishni. Oilaviy tarbiya jarayonida ijtimoiy institutlarning o'zaro hamkorligini yo'lga qo'yishni, oilada ota-ona va farzandlar burchining o'ziga xosliklarni, farzandlarning ota-onalari bilan ijobiy munosabatlarini ta'minlash ko'nikmalariga ega bo'lishi;
Talabalarga mustaqil oilaviy hayot, oila xo'jaligini yuritish usullarini qo'llash, ilmiy-nazariy muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish malakasiga ega bo'lishi kerak
4. VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:
Fanni o'zlashtirishda dars jarayonida qo'llaniladigan va pedagogik amaliyotga tatbiq etiladigan, ilmiy asoslangan ma'ruza, amaliy va seminar darslarida mos ravishdagi darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallar, virtual stendlardan, shuningdek "FSMU", "Keys stadi", "Fikrlar hujumi", "Zig-zag", "Klaster" metodi, "Blits-so'rov", "Tarozi", "Yelpig'ich" va "B.B.B" kabi interfaol metodlardan foydalaniladi
5. VIII. Kreditli olish uchun talablar:
Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6. Asosiy adabiyotlar:
1. Musurmonova O. Oila ma'naviyati - milliy o'quv qo'll. T.; "O'qituvchi", 1999
2. Safarov O., Mahkamov M. Oila ma'naviyati. Uslubiy qo'llanma. T.; "Ma'naviyat", 2009.

3. Xasanboyeva O. Oila pedagogikasi darslik. - T.: "Aloqachi", 2007.
4. Shoumarov G. B. va boshqalar. Oila psixologiyasi. Darslik - T.: "Shanq", 2008.
5. Muxsiyeva A. Sh. Oila pedagogikasi. O'quv qo'll. - T.: "TDPU", 2017.
Qo'shimcha adabiyotlar:
1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar/ Sh.M. Mirziyoyev. Toshkent: O'zbekiston, 2017. 104 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. "Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligi garovi" mavzusidagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruzasini. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 48 b
3. Sh.M. Mirziyoyev. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b.
4. Sh.M. Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston strategiyasi. - T. 2021. - 458 b.
5. K. Hoshimov, S. Nishonova. Pedagogika tarixi. T.: 2005 y
6. O'zbek pedagogikasi antologiyasi. 1-jild. Tuzuvchi-mualliflar: K. Hoshimov, S. Ochil. - Toshkent "O'qituvchi", 1995; 2-jild. Tuzuvchi-mualliflar S. Ochil, K. Hoshimov - Toshkent "O'qituvchi", 1999 y.
7. N. Egamberdiyeva, Ijtimoiy pedagogika. Darslik. Alisher Navoiy nomidagi O'zMKNT. T.: 2009-yil.
8. R. A. Mavlonova, N. H. Vohidova, Ijtimoiy pedagogika. O'quv qo'llanma. T.: Noshir 2009-yil
Axborot manbalari (saytlar):
1. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
2. http://tdpu.uz
3. http://zivonet.uz
4. http://edu.uz
5. www.natlib.uz (A. Navoiy nomidagi O'zMK)
6. http://pedagog.uz
7. Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2021 yil 31 - avgust - son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8. Fan/modul uchun mas'ullar: L. Nomozova - SamDU "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport" kafedrasini o'qituvchisi
9. Taqrizchilar:

Dots. Sh. R. Urakov - SamDUKF, "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport" kafedrasini dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi
Dots. N. Kiyamov - Sh. Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakultetini Fakultetlararo pedagogika kafedrasini professori (DSc)